

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK)

KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU

ŞİKAYET NO : 2014/4121

KARAR TARİHİ: 02/12/2014

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ : A.K.
ŞİKAYET EDİLEN İDARE : Orman Genel Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU : 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına
Unvan verilmesi Hakkında Kanun ve mezun olunan
okullar dikkate alınarak uygun kadro unvanının verilmesi
talebi

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 23/09/2014

LUSÛL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu, Kurumumuza fax yolu ile gönderilen, 23/09/2014 tarih ve sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikayet başvuru formu doldurularak yapılmıştır. Şikayet başvuru formu aslı ve eki belgeler 26/09/2014 tarihinde sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2014/4121 şikayet no. 13/10/2014 karar tarihli Ret önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikayetçi, öncelikle talebini 10/06/2014 tarihli dilekçesi ile Orman Genel Müdürlüğüne sunulmak üzere Orman Bölge Müdürlüğüne iletmiş ve Orman Genel Müdürlüğünün 03/09/2014 tarih ve 1757160 sayılı yazısı ile talebinin uygun olmadığına ilişkin olumsuz yanıt alması üzerine, 23/09/2014 tarihli şikayet başvuru formu ile 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun ve mezun olduğu okullar dikkate alınarak tarafına uygun olan unvanın verilmesi talebiyle Kuruma başvuruda bulunmuştur.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Orman Genel Müdürlüğünce düzenlenen 03/09/2014 tarih ve 1757160 sayılı cevabi yazıda; 10/10/2013 tarih ve 28847 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesi gereğince Tekniker ve Teknisyen kadrolarına yapılacak atamalarda unvan değişikliği sınavında başarılı olma şartı bulunduğundan talep ve teklif doğrultusunda bir işlem yapılamadığı şikâyetçiye bildirilmiştir. Konunun mevzuat uygulamasına ilişkin olması, idare tarafından yakın tarihte ilgili Yönetmelik maddesine de yer verilmek suretiyle cevap verilmiş olması hususları göz önünde bulundurulur ve ayrıca gereksiz yazışma ve kırtasiyeciliğe meydan vermemek için, idareden bilgi ve belge talebinde bulunulmamıştır.

C. Olaylar

- 5) Şikâyetçi A.K., tarihinde Lisesinden orta derece ile mezun olmuştur.
- 6) 1998 yılında Müdürlüğünde Koruma ve Güvenlik Görevlisi olarak kamuda çalışmaya başlamıştır.
- 7) Özelleştirme uygulamaları nedeniyle yılında Müdürlüğüne Memur unvanı ile atanmıştır.
- 8) tarihinde ise Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İktisadi ve İdari Programlar Bölümünün iki yıl süreli Halkla İlişkiler Programından mezun olmuştur.
- 9) Şikâyetçi, halen Bilgisayar İşletmeni olarak çalışmaktadır.
- 10) Şikâyetçi 10/06/2014 tarihli dilekçe ile, öğrenim durumu dikkate alınarak 3795 sayılı Kanun çerçevesinde uygun görülmesi halinde unvanının değiştirilmesi talebinde bulunmuştur.
- 11) Orman Genel Müdürlüğü, tarih ve sayılı cevabi yazısında Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesi gereğince talep ve teklif doğrultusunda bir işlem yapılamadığını bildirmiştir.
- 12) Şikâyetçi 23/09/2014 tarihinde gerçek kişiler için şikâyet başvuru formuyla aynı taleplerle fax yoluyla Kurumumuza başvurmuştur.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

13) Şikâyet konusunun çözümü amacıyla şikâyetçi tarafından sunulan başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile idarenin şikâyetçiye cevabi yazısına Raporun İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları ve Olaylar başlığı altında yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

14) Anayasanın 128 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır." hükmü yer almaktadır.

15) Anayasanın 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

Hangi yönetmeliklerin Resmi Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir." hükmü yer almaktadır.

16) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Amaç" başlığını taşıyan 2 nci maddesinin birinci fıkrasında "Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler." denilmektedir.

17) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 3 üncü maddesinde "Temel ilkeler"

"Sınıflandırma:

A) (Değişik: 31/7/1970 - 1327/2 md.) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır." şeklinde düzenlenmiştir.

18) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme" başlığını taşıyan 71 nci maddesinin birinci fıkrasında: Memurların eşit dereceler arasında veya derece yükselmesi suretiyle sınıf değiştirmeleri caizdir. Bu şekilde sınıf değiştireceklerin geçecekleri sınıf ve görev için bu Kanunda veya kuruluş kanunlarında belirtilen niteliklere sahip olmaları şarttır. Bu durumda sınıfları değişenlerin eski sınıflarının derecesinde elde ettikleri kademelerde geçirdikleri süreler yeni sınıflardaki derecelerinde dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

19) 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun "Unvanlar" başlığını taşıyan 3 üncü maddesinde; "Gördükleri mesleki teknik öğretim alanlarına göre;

a) Endüstri meslek lisesi, kız meslek lisesi, teknik lise ve kız teknik lisesi mezunlarına, "teknisyen",

b) Lise üstü iki yıl süreli yüksek teknik öğretim görenlere, "tekniker",

c) Lise üstü üç yıl süreli yüksek teknik öğretim görenlere, "yüksek tekniker",

d) Lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yükseköğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulunun ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olanlara "teknik öğretmen",

e) Teknik öğretmen unvanını kazananlar için ilgili teknik eğitim fakültelerince düzenlenecek en fazla iki yarıyıl süreli tamamlama programlarını başarıyla bitirenlere dallarında "mühendis", Unvanı verilir.

Bu unvanlar, eğitim görülen dalın ismi ile birlikte kullanılır." denilmektedir.

20) 15/03/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 21/09/2004 tarihli ve 2004/8246 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla değiştirilen Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin, "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde; "Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, Devlet memurları ile 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki kamu iktisadî teşebbüslerinde görev yapan sözleşmeli personelin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir." denilmekte,

"Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Yönetmeliğin, özel kanunlarındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kadrolarda, İl özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelere ait memur kadrolarında, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ait memur kadrolarında, özelleştirme kapsam ve programında bulunan kuruluşlar da dahil olmak üzere kamu iktisadî teşebbüsleri ve bağlı ortaklarına ait memur kadroları ile sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilen personelin, müdür ve daha alt görevlere yapılacak görevde yükselme mahiyetindeki asaleten atamaları ile en az ortaöğretim düzeyindeki mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin unvan değişikliği mahiyetindeki asaleten atamaları hakkında uygulanacağı hükme bağlanmış, "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin (g) bendinde "Unvan değişikliği sınavı" En az ortaöğretim düzeyinde meslekî veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanabilmek için yapılan yazılı sınav" şeklinde tanımlanmıştır.

Diğer taraftan aynı Yönetmeliğin Ek 3'üncü maddesinde; "Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanmaları, sözlü sınava ilişkin hükümleri hariç olmak üzere bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak unvan değişikliği sınavı sonundaki başarısına göre gerçekleştirilir.

Unvan değişikliği sınavları, kurumlarca belirlenecek görev alanları ve atama yapılacak görevin niteliğine ilişkin konularda yazılı olarak yaptırılır ve bu sınavlara katılacaklarda, kurumda veya öğrenim durumları ile ilgisi bulunmayan görevlerde belirli süre hizmet yapmış olma şartı aranmaz. Unvan değişikliği sınavı kapsamındaki görevlere, sadece kurumun kendi personeli başvurabilir.

Unvan değişikliği sınavında yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır..." düzenlemesi yer almaktadır.

21) Ayrıca, 10/12/2013 tarih ve 28847 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci

maddesinde; Fakülte, yüksekokul ve liselerin ilgili bölümlerinden mezun olup öğrenim durumu itibarıyla atanacağı unvanı ihraz etmiş olanların; Mühendis, mimar, arkeolog, jeolog, jeomorfoloğ, kimyager, istatistikçi, ekonomist, fizyoterapist, biyolog, psikolog, diyetisyen, tekniker, sağlık teknisyeni, çocuk gelişimcisi, mütercim, hemşire, laborant, sağlık memuru, çocuk eğitimsi, teknisyen kadrolarına atanabilmek için unvan değişikliği sınavında başarılı olma şartının aranacağı ifade edilmiştir.

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

22) Danıştay 5. Dairesinin 20/02/2009 tarih ve E:2006/7324 ve K:2009/819 sayılı kararında; Davalı idarede memur olarak görev yapan davacının tekniker kadrosuna atanmak için yaptığı başvurunun reddine ilişkin 18.04.2005 tarihli işlemin; Meslek Yüksekokulu'nu bitirerek tekniker unvanını kazanan adı geçeninin tekniker kadrosuna atanmak için yaptığı başvurunun davalı idarece görevde yükselme olarak nitelendirildiği; oysa ki, **gördüğü öğrenim sonucu olarak tekniker unvanını kazanan davacının tekniker kadrosuna atanmasının sadece sınıf ve unvan değişikliği olup, görevde yükselme niteliği taşımadığı;** dolayısıyla, dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptali yolunda Adana 2. İdare Mahkemesince verilen 20.04.2006 günlü. E:2005/918, K:2006/979 sayılı kararın davalı idarece temyizen incelenerek bozulması talebi reddedilerek kararın onanmasına karar verilmiştir.

23) Danıştay 5. Dairesinin 02/10/2012 tarih ve E:2012/4736 sayılı yürütmenin durdurulması kararında; "Öte yandan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin dayanağı olan 657 sayılı Yasa'nın "Temel İlkeler" başlıklı 3. maddesinde, "Sınıflandırma", "Kariyer" ve "Yeterlik" ilkeleri bu Kanunun temel ilkeleri olarak belirlenmiş; kariyer ilkesi, Devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamak; yeterlik ilkesi ise, Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini yeterlik sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliği sahip kılmak olarak tanımlanmıştır.

657 sayılı Yasa, Devlet memurluğunu bir meslek olarak kabul etmekte ve bunlara, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanmasını, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme işlemlerinin yeterlik sistemine dayandırılmasını öngörmektedir. Bu iki ilkenin temelinde, objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi ve hak etme kavramı yatmakta olup, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin tek güvencesinin de, hizmetin yetişmiş, ehil kamu görevlilerince yerine getirilmesiyle sağlanabileceği tabiidir.

Yukarıda adı geçen Genel Yönetmeliğin 1. maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak personelin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu belirtilmiştir.

Dava konusu yasal düzenleme ise, taşra teşkilatında yaygın olan Sosyal Güvenlik Kurumunda sosyal güvenlik merkezi müdürü, Spor Genel Müdürlüğünde gençlik merkezi müdürü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde yurt müdürü ve ilçe müdürü kadrolarını görevde yükselme sınavına tabi kadrolar kapsamından çıkarması, dolayısıyla bu kadrolara objektif kurallar çerçevesinde atama yapılmasını engellemesi nedeniyle, 657 sayılı Yasa'nın temel ilkeleri olarak belirlenmiş olan kariyer ve liyakat ilkesine ve Genel Yönetmeliğin amacına aykırı olduğundan, kamu yararı ve hizmet gereklerine, üst hukuk normu olan 657 sayılı Yasa'ya aykırı bulunmaktadır.

Öte yandan, anılan Yönetmeliğin Ek 1. maddesinde yer alan, kurumların aynı unvana veya bu unvanın bulunduğu aynı alt gruptaki diğer unvanlara veya daha alt unvanlara naklen atama yapabilecekleri hükmü uyarınca, dava konusu yasal düzenlemeye dayanılarak **Yönetmelik hükümlerinin uygulanmayacağı kadrolara ataması yapılan personelin, görevde yükselme sınavı kapsamında bulunan diğer unvanlara, sınavsız olarak atandıkları unvanla aynı veya alt gruptaki unvanlara, görevde yükselme sınavına tabi olmaksızın atanabileceklerinden dava konusu düzenleme bu yönüyle de kariyer ve liyakat ilkeleri ile eşitlik ilkesine aykırı atamalara sebep olacağından hukuka aykırı bulunmaktadır.**" gerekçeleriyle 27.3.2012 günlü 28246 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 1. maddesinin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

([http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=3.5.9912647&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=görevde yükselme sayfasında](http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=3.5.9912647&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=görevde+yükselme) Danıştay 5. Dairesinin 2/10/2012 tarihli ve E:2012/4736 sayılı Yürütmenin Durdurulması Kararına atıf yapılmıştır.)

24) Devlet Personel Başkanlığının 29/12/2006 tarih ve 23898 sayılı görüş yazısında; Genel Yönetmelik hükümlerine yer verdikten sonra, en az orta öğretim düzeyindeki mesleki ve teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara atanmak için unvan değişikliği sınavında başarılı olmak gerektiği değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

25) Şikayetçinin bilgisayar işletmeni kadrosundan, öğrenim durumuna uygun teknisyen kadrosuna atanmasının, unvan ve sınıf değişikliği niteliğinde bir atama olduğu, şikayetçinin 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre ihraz edilen unvanlara uygun unvanlı kadrolara atanabilmesinin, Orman Genel Müdürlüğünce, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, kadro ve ihtiyaç durumu gözetilerek açılacak unvan değişikliği sınavına girmesi ve başarılı olarak atanmaya hak kazanması durumunda mümkün olduğu gerekçesiyle, şikayetin reddi gerektiği sonuç ve kanaatine varılarak hazırlanan karar önerisi, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nin uygun görüşlerine sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

26) Şikayetçi, 1992 yılında Endüstri Meslek Lisesi mezunu olması sebebiyle 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre "Teknisyen" unvanını ihraz etmiş olmasına karşın, Orman Genel Müdürlüğünde "Bilgisayar İşletmeni" unvanlı kadroda çalışmaktadır. Şikayetçinin eğitim sonucu kazandığı unvan ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre işgal ettiği kadro unvanı farklıdır. Teknisyen/Tekniker unvanlı kadrolar 657 sayılı Kanuna göre Teknik Hizmetler Sınıfında yer almasına karşın Bilgisayar İşletmeni unvanlı kadrolar Genel İdare Hizmetleri Sınıfında yer almaktadır. **Bu bilgiler ışığında, şikayetçinin bilgisayar işletmeni kadrosundan, öğrenim durumuna uygun teknisyen /tekniker kadrosuna atanması, unvan ve sınıf değişikliği niteliğinde bir atamadır.**

27) Bilindiği üzere, 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Görevde Yükselme Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin adı 21/9/2004 tarihli ve 2004/8246 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik" şeklinde değiştirilmiş ve Ek 3 üncü madde ile en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanmalar bu Yönetmelikte yer alan usul

ve esaslar çerçevesinde eğitime tabi tutulmaksızın yapılacak unvan değişikliği sınavı sonundaki başarı durumuna bağlanmıştır.

28) Danıştay 5. Dairesinin 02/10/2012 tarih ve E:2012/4736 sayılı yürütmenin durdurulması kararında; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki kariyer ve liyakat ilkelerine atıfta bulunulmuş ve bu iki ilkenin temelinde, objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi ve hak etme kavramının yatmakta olduğu belirtilerek, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin tek güvencesinin de, hizmetin yetişmiş, ehil kamu görevlilerince yerine getirilmesiyle sağlanabileceği hususuna vurgu yapılmıştır. Benzer şekilde Genel Yönetmeliğin 1 inci maddesinde de bu Yönetmeliğin amacının liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, Devlet memurları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde görev yapan sözleşmeli personelin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu ifade edilmiştir.

29) Unvan değişikliği suretiyle atanmayı gerektiren kadrolara yapılacak atamalarda istekliler arasından en uygun olanın seçiminde, mezkûr Danıştay kararındaki ifadeyle "objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi"nde, uygulanacak usul ve esaslar; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte ve somut olayda Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde ise; fakülte, yüksekokul ve liselerin ilgili bölümlerinden mezun olup öğrenim durumu itibarıyla atanacağı unvanı ihraz etmiş olanların tekniker, teknisyen kadrolarına atanabilmeleri için unvan değişikliği sınavında başarılı olmaları şartı aranacağı hükme bağlanmıştır. Bu itibarla, **unvan değişikliği suretiyle yapılacak atamalar için getirilen sınav şartının, hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine uygun olduğu değerlendirilmektedir.**

30) Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, şikayetçinin 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre ihraz ettiği unvanlara uygun unvanlı kadrolara atanabilmesi, Orman Genel Müdürlüğünce, Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, kadro ve ihtiyaç durumu gözetilerek açılacak unvan değişikliği sınavına girmesi ve başarılı olarak atanmaya hak kazanması durumunda mümkün olabilecektir.

31) Şikayet başvuru formu ve eki belgeler incelendiğinde, şikayetçinin Atatürk Endüstri Meslek Lisesinden 1992 yılında mezun olduğu, öğrenim durumuna uygun unvanın verilmesi için 10/06/2014 tarihli dilekçe ile idareye başvuruda bulunduğu, bu süre zarfında daha önce usulüne uygun olarak teknisyen/tekniker kadrolarına atandığı ve/veya açılan unvan değişikliği sınavlarına girdiği ve başarılı olduğu yönünde bir bilgiye ise dilekçede yer verilmediği görülmüştür.

32) Sonuç olarak, Orman Genel Müdürlüğünün, Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin 8 inci maddesi gereğince Tekniker ve Teknisyen kadrolarına yapılacak atamalarda unvan değişikliği sınavında başarılı olma şartı bulunduğundan talep ve teklif doğrultusunda bir işlem yapılamadığı yönündeki şikayet konusu işleminin, mevcut mevzuat hükümlerine uygun olduğu, hakkaniyete aykırı bir uygulamanın ise somut olayda gerçekleşmediği değerlendirilmektedir.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

33) Bilindiği üzere, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 16/12/1966 tarihli ve 2200 A (XXI) sayılı Kararıyla kabul edilen Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin 7'nci maddesinde; Bu Sözleşme'ye Taraf Devletlerin, herkesin adil ve elverişli çalışma koşullarından

yararlanmak hakkını kabul ettiği ifade edilmiş ve bu hakkın 7/c bendinde yer alan "**Herkese, işyerinde uygun bir üst kademeye yükselmede eşit olanak ve bu yükselmenin yalnızca kıdem ve yeterlilik esaslarına göre yapılması**" nı güvence altına aldığını belirtmiştir.

34) Bu başlık altında yapılan değerlendirmede; çalışma hakkı, eşitlik, adil olma, etkin başvuru yollarının açık olması koşulu ve ayrımcılık yasağı ihlalini ortaya koyan bir duruma rastlanılmamıştır.

F. İyi Yönetişim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

35) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır.

36) Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nın 41. maddesinde geçen "iyi bir yönetim hakkı"nın uygulamada ne anlama geldiğini açıklayan ve ülkemizin de Aday Üye olduğu Avrupa Birliği'nin müktesebatının bir parçası olan Avrupa Doğru İdare Davranış Yasası'nda iyi yönetim ilkeleri ortaya konulmuş olup; bu belgenin 18. maddesinin birinci fıkrası; "Kurum'un gerçek bir kişinin hak ve menfaatlerini olumsuz şekilde etkileyebilecek her kararı ilgili olaylar ve hukuki dayanağı işaret edilerek gerekçesini belirtecektir." ikinci fıkrası; "Yetkili yetersiz ya da belirsiz ya da bireysel gerekçe içermeyen kararlar almaktan kaçınacaktır." üçüncü fıkrası ise " Benzer kararların çok sayıda kişiyi ilgilendirmesi nedeniyle, kararın gerekçesinin ayrıntılı bir şekilde bildirilmesinin mümkün olmadığı ve buna bağlı olarak standart yanıtlar verildiği durumlarda, yetkili, açıkça talep eden vatandaşa kararın bireysel gerekçesini bildirecektir." hükümlerini içermektedir.

37) Orman Genel Müdürlüğünün 03/09/2014 tarihli ve 1757160 sayılı yazısında; **şikayetçinin talebinin yerine getirilememe gerekçesini makul bir süre içinde, ilgili mevzuat hükümlerini de belirtmek suretiyle bildirdiği, bu yönüyle ve kanunilik ilkesi bakımından idarenin iyi yönetim ilkelerine uygun bir davranışta bulunduğu;** ancak, idarenin bu işlemine karşı hangi kanun yolları ve mercilere başvurulabileceği ve süreleri hakkında bilgiye ise cevap yazısında yer verilmediği ve bu suretle iyi yönetim ilkelerinden, *karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi* ilkesine uygun bir davranışta bulunmadığı değerlendirilmekte olup, bundan böyle idarenin bu konuda daha dikkatli ve titiz davranması, iyi yönetim ilkelerini ihlal etmemesi beklenmektedir.

IV.HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A.Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

38) 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli kararın ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B.Yargı Yolu

39) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40. maddesinin 2.fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Denizli İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V.KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, **ŞİKÂYETİN REDDİNE;**

Kararın şikâyetçiye ve **ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Başdenetçisi